

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 631 13112, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas).

Projektas patikslintas atsižvelgiant į 2026 m. kovo 3 d. tarpinstitucinio pasitarimo protokolo Nr. 9 sprendimą, kuriuo Susisiekimo ministerijai pavesta papildyti teikimą informacija apie kitose šalyse taikomų rinkliavų dydžius ir pateikti patikslintą projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Taip pat įvertintas Vyriausybės kanclerio pasiūlymo dėl valstybės rinkliavų dydžių periodinio, etapais vykdomo perskaičiavimo ir tikslinimo tikslingumas.

Projekto tikslas – patikslinti ar nustatyti konkrečius valstybės rinkliavos už Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – Administracija) teikiamas paslaugas ir išduodamus dokumentus dydžius pagal toliau nurodytų teisės aktų reikalavimus ir Administracijos pateiktus rinkliavos dydžių skaičiavimus (pridedama).

Pažymėtina, kad dalis valstybės rinkliavų dydžių nebuvo peržiūrėti ilgą laiką ir faktiškai nepadengia realių paslaugų teikimo kaštų, todėl jie neatitinka faktinių paslaugų teikimo sąnaudų. Reikšmingai išaugo darbo užmokestis, pasikeitė pačių paslaugų teikimo apimtis ir sudėtingumas – dėl Europos Sąjungos ir tarptautinių teisės aktų pokyčių padidėjo vertinamų dokumentų kiekis, atsirado papildomi reikalavimai saugai, atsekamumui ir kokybės užtikrinimui, todėl paslaugoms suteikti reikia daugiau kvalifikuotų žmoniškųjų išteklių ir laiko. Kai kurie dydžiai buvo nustatyti neturint pakankamai duomenų apie jų faktinę apimtį ir sudėtingumą.

Atnaujinti rinkliavų dydžiai nustatyti vadovaujantis Administracijos pateiktais detaliais kaštų skaičiavimais ir neviršija paslaugų savikainos, todėl nesukelia nepagrįstos finansinės naštos ūkio subjektams ir užtikrina tinkamą paslaugų kokybę ir tęstinumą.

Projekte numatytų Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo¹ (toliau – Sąrašas) pakeitimų detalūs paaiškinimai:

Projekto 1 punktas. Siūloma pakeisti Sąrašo 3.63 papunkčio pavadinimą ir atsisakyti nuostatos, numatančios valstybės rinkliavos dydį už licencijos vykdyti oro susisiekimą (toliau – licencija) dublikato išdavimą. Pakeitimas siūlomas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. lapkričio 27 d. nutarimo Nr. 1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 483 „Dėl Oro susisiekimu licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ nuostatas. Minėtu nutarimu atsisakyta nuostatų, susijusių su licencijos dublikato išdavimu. Taip pat, įvertinus pasikeitusias paslaugos suteikimo išlaidas, peržiūrėtas valstybės rinkliavos dydis.

Projekto 2 punktas. Siūloma pakeisti Sąrašo 4.225 papunkčiu nustatytą valstybės rinkliavos dydį už motorinio pramoginio laivo laivavedžio tarptautinio kvalifikacijos liudijimo išdavimą, kadangi keičiasi patiriamos išlaidos juridinę galią turinčio dokumento blankui pagaminti. Vietoj popierinio pažymėjimo blanko, juridinę galią turintis dokumentas spausdinamas ant plastikinės kortelės².

Projekto 3 ir 4 punktai. Siūloma pakeisti Sąrašo 4.270 papunktį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio 5 dalies nuostatomis, Administracija atestuoja juridinius asmenis, siekiančius rengti vidaus vandenų transporto specialistus ir (ar) motorinių pramoginių laivų laivavedžius. Juridinis asmuo, siekiantis būti atestuotas, vadovaujantis Asmenų, siekiančių rengti vidaus vandenų transporto specialistus ir (ar) motorinių pramoginių laivų laivavedžius, atestavimo tvarkos aprašo³ 7 punktu, privalo turėti ir pateikti bent vieną mokymo programą Administracijai įvertinti. Šiuo metu galiojanti 4.270 papunkčiu patvirtinta valstybės rinkliava (už asmenų, išskyrus fizinius asmenis, siekiančių rengti vidaus vandenų transporto specialistus ir (ar) motorinių pramoginių laivų laivavedžius, atestavimą) buvo nustatyta atestavimo metu vertinant tik vieną programą. Įvertinus tai, kad mokymo įstaiga, teikdama prašymą atestacijai, gali pateikti daugiau nei vieną mokymo programą, siūloma atitinkamai didinti valstybės rinkliavą ir už kiekvienos papildomos mokymo programos derinimą atestavimo metu. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio 9 dalies nuostatomis, Administracija derina jau atestuotų juridinių asmenų mokymo programas, siūloma

¹ Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“.

² Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2023 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. 2BE-50 „Dėl motorinio pramoginio laivo laivavedžio tarptautinio kvalifikacijos liudijimo formos ir motorinio pramoginio laivo laivavedžio kvalifikacijos liudijimo formos patvirtinimo“.

³ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. liepos 27 d. įsakymas Nr. 3-501 „Dėl Mokymo įstaigų, rengiančių vidaus vandenų transporto specialistus ir motorinių pramoginių laivų laivavedžius, akreditavimo nuostatų patvirtinimo“.

nustatyti valstybės rinkliavą už kiekvienos papildomos mokymo programos derinimą, kai mokymo įstaiga jau yra atestuota.

Projekto 5, 6, 7 ir 8 punktai. Vadovaujantis tarptautinių ir nacionalinių teisės aktų reikalavimais⁴, reglamentuojančiais liudijimų už civilinės atsakomybės draudimą ar kitą finansinę garantiją už laivų bunkeriuose vežamos naftos padarytą žalą, už taršos nafta padarytą žalą, dėl atsakomybės už keleivių mirtį ir kūno sužalojimą, išdavimą, siūloma padidinti Sąrašo 4.289, 4.291, 4.292 papunkčiuose nustatytus valstybės rinkliavų dydžius. Administracija sugriežtino šių liudijimų išdavimo procedūras, dėl to atitinkamai padidėjo pateiktų dokumentų vertinimo apimtis, atliekamos analizės sudėtingumas ir bendros administracinės laiko sąnaudos. Kiekvienu atveju būtina užtikrinti, kad pateiktas dokumentas atitiktų taikomus tarptautinių teisės aktų reikalavimus, taip pat Administracijos išduotas liudijimas būtų pripažįstamas trečiųjų šalių kompetentingų institucijų, įskaitant uostų valstybių kontrolės institucijas.

Taip pat, siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo nuoseklumą ir sistemiškumą ir atsižvelgiant į galiojantį teisinį reguliavimą⁵, taikant analogiją su kitų tokio pobūdžio liudijimų ir jų dublikatų išdavimu, siūloma nustatyti valstybės rinkliavą ir už draudimo ar kitos finansinės garantijos dėl atsakomybės už laivų nuolaužų pašalinimą liudijimo dublikato išdavimą.

Projekto 9, 10 punktai. Siūloma papildyti Sąrašą 4.303¹ papunkčiu ir patikslinti 4.303 papunkčio pavadinimą. 1978 m. Tarptautinės konvencijos dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų I/11 taisyklės nuostatos ir Jūrinio laipsnio suteikimo, jūrininko kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašo 121.1, 122.1 papunkčiai ir 121.2, 122.2 papunkčiai nustato galimybes jūrininkams gauti (kai atnaujinama jūrininko turima profesinė kompetencija) naują specialųjį liudijimą, reikalingą darbui atitinkamo tipo tanklaiviuose, įgijus ne trumpesnę kaip 3 mėnesių darbo stažą, ir specialųjį liudijimą, reikalingą dirbti laivuose, plaukiojančiuose poliariniuose vandenyse, įgijus ne trumpesnę kaip 2 mėnesių darbo stažą jūrų laivuose (šiuo metu jūrininkai, siekiantys gauti bet kurį iš minimų specialiųjų liudijimų, privalo baigti

⁴1992 m. Tarptautinė konvencija dėl civilinės atsakomybės už taršos nafta padarytą žalą. 2001 m. Tarptautinė konvencija dėl civilinės atsakomybės už laivų bunkeriuose vežamos naftos padarytą žalą, 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/20/EB dėl laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus draudimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimas Nr. 1169 „Dėl Tarptautinės jūrų organizacijos konvencijų, įpareigojančių laivų savininkus turėti galiojantį draudimą ar kitą finansinę garantiją, įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimas Nr. 1169 „Dėl Tarptautinės jūrų organizacijos konvencijų, įpareigojančių laivų savininkus turėti galiojantį draudimą ar kitą finansinę garantiją, įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimas Nr. 1437 „Dėl 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 392/2009 dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės avarijų atveju įgyvendinimo“, 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 392/2009 dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės avarijų atveju (OL L 131, 2009, p. 24), Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 3-878 „Dėl 1974 m. Atėnų konvencijos dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra su pakeitimais, padarytais 2002 m. protokolu (Atėnų konvencija), 4A straipsnyje nurodyto draudimo ar kitos finansinės garantijos liudijimo dėl atsakomybės už keleivių mirtį ir kūno sužalojimą išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁵Liudijimų, patvirtinančių laivo savininko turimą galiojantį draudimą ar kitą finansinę garantiją, išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto 2007 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-425 „Dėl Laivo savininko civilinės atsakomybės draudimo ar kitokios finansinės garantijos už taršos nafta padarytą žalą, pavojingų ir kenksmingų medžiagų padarytą žalą bei laivų bunkeriuose vežamos naftos padarytą žalą liudijimų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 10, 11, 23 p.

atitinkamas mokymo programas mokymo įstaigose, rengiančiose jūrininkus) arba baigus atitinkamus kursus.

Projekto 11, 12 punktai, kuriais keičiami Sąrašo 4.305 ir 4.306 papunkčiai. Administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 4 punktu ir Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, patikrinimų atlikimo procedūrų aprašu⁶, vykdo laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, apžiūras ir patikrinimus, išduoda privalomuosius laivo dokumentus.

Atsižvelgiant į tai, kad išaugo susijusios išlaidos, padidėjo darbuotojų atlyginimai, laivų apžiūros ir patikrinimo apimtis, taip pat į teisės aktų reikalavimus, siūloma tikslinti nurodytus valstybės rinkliavos už pirminę jūrų laivo apžiūrą ir patikrinimą Lietuvos Respublikos jūrų uoste dydžius.

Laivo apžiūros ir patikrinimo metu yra tikrinamas visas laivas, todėl kokybiškam ir visapusiškam laivo būklės įvertinimui reikalingi mažiausiai du laivybos inspektoriai, kurių kompetencijos apima skirtingas sritis. Laivavedys atlieka denių, vairinės, korpuso, dokumentacijos ir gyvenamųjų patalpų patikrą, laivo mechanikas vertina variklių skyrių, įrenginius ir įrangą.

Pagal patiriamas išlaidas paslaugai suteikti rinkliavos dydis skiriasi atsižvelgiant į tai, ar paslauga suteikiama Lietuvos jūrų uoste, ar užsienio jūrų uostuose. Į valstybės rinkliavos dydį, kuomet jūrų laivo apžiūra ir patikra atliekama Lietuvos jūrų uoste, įskaičiuotos laivybos inspektorių vykimo į uostą išlaidos. Tokiu atveju, kai Administracija pirminę laivo apžiūrą vykdo užsienio valstybės jūrų uoste, laivo savininkas (valdytojas) atlygina Administracijai pirminę laivo apžiūrą atliekančių Administracijos inspektorių komandiruočių išlaidas atskirai. Taip pat valstybės rinkliava už laivo apžiūrą diferencijuojama pagal apžiūrinių laivų bendrąją talpą, atsižvelgiant į tai, kad skiriasi išlaidos, susijusios su skirtingos bendrosios talpos laivų patikrinimais.

Atsižvelgiant į tai, kad valstybės rinkliava už pakartotinį laivo tikrinimą yra imama tik dėl nustatytų prieš tai buvusių trūkumų ir jų kiekio, o ne dėl laivo techninių parametrų ir bendrosios talpos, ši valstybės rinkliava pagal laivo tonažą nediferencijuojama.

Projekto 13–25 punktai. Siūloma patikslinti valstybės rinkliavų dydžius už laivybos bendrovių, laivų patikrinimą pagal Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodekso reikalavimus, laivų patikrinimą pagal Tarptautinį laivų ir uosto įrenginių (terminalų) apsaugos kodeksą, laivų patikrinimą pagal 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje reikalavimus, laivų bendrosios ir naudingosios talpos nustatymą ir tarptautinio laivo matmenų liudijimo ar žvejybos laivo matmenų liudijimų išdavimą pagal 1969 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų matmenų nustatymo reikalavimus. Šie valstybės rinkliavų dydžiai nuo 2009 m. ir 2013 m. nebuvo peržiūrėti. Per šį laikotarpį ženkliai išaugo darbo užmokestis, reikalavimai inspektavimui

⁶ Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 15 d. įsakymas Nr. 2BE-323 „Dėl Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, patikrinimų atlikimo procedūrų aprašo ir su laivų patikrinimais susijusių dokumentų formų patvirtinimo“.

kokybei, saugai ir atsekamumui, patikrinimų procesai tapo sudėtingesni dėl Europos Sąjungos (ES) ir tarptautinių reikalavimų pokyčių⁷.

Taip pat, atsižvelgiant į 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje (MLC) nuostatas, kuriose apibrėžta, kad atliekant laivo patikrinimą pagal šios Konvencijos reikalavimus, tokie patikrinimai būna tarpiniai (*intermediate*), kurie atliekami pagal numatytą tvarką per sertifikato galiojimo metus (MLC A5.1.3 standartas. Darbo jūrų laivyboje liudijimas ir darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracija), bei papildomi (*additional*), kurie reikalingi, kai išaiškinami reikšmingi MLC įgyvendinimo trūkumai (MLC standarto A5.2.1. 6 p.; MLC *Handbook* skyrius „8.5 Additional inspection“), siūloma atitinkamai pakeisti Sąrašo 4.317–4.319 papunkčių pavadinimus bei įvertinus tai, kad skiriasi išlaidos, susijusios su skirtingos bendrosios talpos laivų patikrinimais, diferencijuoti valstybės rinkliavų dydžius pagal laivų bendrąją talpą.

Projekto 26 punktas. Siūloma papildyti Sąrašą naujomis rinkliavomis už žvegybos laivo patikrinimą pagal 2007 m. Konvencijos dėl darbo žvegybos sektoriuje reikalavimus ir liudijimo išdavimą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 4 punktu ir Laivų, žvegybos laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo žvegybos sektoriuje vertinimo, atitikties dokumento išdavimo ir žvegybos laivų kontrolės ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašu⁸, teisė atlikti žvegybos laivų patikrinimus pagal 2007 m. Konvencijos dėl darbo žvegybos sektoriuje reikalavimus ir išduoti atitinkamus liudijimus yra suteikta Administracijai ir įgaliotoms laivų klasifikavimo bendrovėms.

Administracija laivų patikrinimus pagal 2007 m. Konvencijos dėl darbo žvegybos sektoriuje reikalavimus atlieka pagal Laivų patikrinimų pagal 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ar 2007 m. Konvencijos dėl darbo žvegybos sektoriuje reikalavimus atlikimo procedūros aprašą⁹. Atsižvelgiant į tai, kad skiriasi išlaidos, susijusios su skirtingos bendrosios talpos žvegybos laivų patikrinimais, siūloma diferencijuoti valstybės rinkliavų dydžius pagal žvegybos laivų bendrąją talpą.

Projekto 27, 28 punktai. Siūloma pakeisti Sąrašo 4.321 rinkliavos pavadinimą, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 9 punktu ir 16 straipsnio 2 dalies 2 punktu, Administracija pagal 2023 m. balandžio 5 d. Lietuvos Respublikos

⁷ Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) Jūrų saugumo komiteto rezoliucija Nr. MSC.273 (85) – dėl rizikos vertinimo, vidaus audito, atsakomybės kriterijų, Rezoliucija Nr. MSC.353(92) – reikalavimai dėl pilnos kvalifikuotos įgulos, periodinių patikrinimų deleguotų ISM užduočių vykdymui, incidentų valdymo. MSC pataisos: 2018 m. – dėl darbo sutarčių galiojimo konfliktų / piratavimo atvejais. 2022 m. – 8 nauji punktai dėl COVID-19 krizės pamokų įgyvendinimo.

⁸ Žvegybos laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo žvegybos sektoriuje vertinimo, atitikties dokumento išdavimo ir žvegybos laivų kontrolės ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3-587/A1-597/V-1382 „Dėl Žvegybos laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo žvegybos sektoriuje vertinimo, atitikties dokumento išdavimo ir žvegybos laivų kontrolės ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 7 punktas.

⁹ Darbo žvegybos laive atitikties dokumento forma patvirtinta Administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 2BE-325.

Vyriausybės nutarimu Nr. 232¹⁰ suteiktą įgaliojimą suteikia teisę rengti jūrininkus ir derina mokymo programas.

Projekto 29, 30, 31 ir 32 punktai. Vadovaujantis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1073/2009) III skyriumi, 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 361/2014, kuriuo nustatomos išsamios Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 taikymo taisyklės, susijusios su dokumentais, kurių reikia keleiviams vežti tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarptautiniais maršrutais, ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2121/98 ir Keleivių tarptautinio vežimo kelių transportu taisyklėmis¹¹, Administracija išduoda leidimus ir nagrinėja paraiškas gauti leidimą:

- vežti keleivius tarptautinio reguliaraus (specialaus reguliaraus) susisiekimo kelių transporto maršrutu į (per) ne Europos Sąjungos valstybes nares, tęsti leidimo galiojimo terminus, keisti leidime nurodytų vežimų sąlygas;
- teikti reguliarias paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp valstybių narių pagal Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 nuostatas, tęsti leidimo galiojimo terminą, keisti sąlygas, pagal kurias leidime nurodytos paslaugos turi būti teikiamos.

Atsižvelgiant į tai, siūloma atitinkamai patikslinti 4.327, 4.328 ir 4.329 papunkčiuose nurodytų valstybės rinkliavų pavadinimus ir patvirtinti naują 4.327¹ valstybės rinkliavą už leidimo vežti keleivius tarptautinio reguliaraus susisiekimo kelių transportu maršrutu į (per) ne Europos Sąjungos valstybes nares išdavimą, kas leistų pareiškėjams aiškiau identifikuoti teikiamą paslaugų turinį (paraiškos nagrinėjimas ir leidimo gavimas teikti keleivių vežimo paslaugas tarp ES šalių ir ne ES šalių). 4.328 ir 4.329 papunkčių pavadinimai tikslinami, išbraukiant formuluotę „teikti neliberalizuotas specialiąsias reguliarias paslaugas“, kadangi leidimas teikti reguliarias paslaugas išduodamas vežėjams, organizuojantiems reguliarius reisus, nepriklausomai nuo vežamų keleivių kategorijos (visi keleiviai ar speciali keleivių grupė). Paraiškoje keleivių kategorija vertinama sprendžiant dėl leidimo turinio, t. y. ar leidime bus nurodyti reguliarūs, ar specialieji reguliarūs reisai, tačiau tai nesudaro savarankiško leidimo ar atskiros valstybės rinkliavos objekto.

Taip pat siūloma patikslinti ir rinkliavų dydžius. Šios rinkliavos paskutinį kartą buvo peržiūrėtos 2015 metais. Per šį laikotarpį padidėjo su paslaugos teikimu susijusios sąnaudos: augo darbuotojų darbo užmokestis, o pats paslaugos vykdymas užtrunka, nes, siekiant užtikrinti atitiktį teisės aktų reikalavimams, reikia įvertinti didelį kiekį pateiktų dokumentų. Pradėta naudoti elektroninių tvarkaraščių sistema, kurioje popieriniai tvarkaraščiai skaitmenizuojami – tai reikalaujantis laiko procesas, todėl didėja paslaugos teikimo laikas ir sąnaudos. Tarptautinių maršrutų

¹⁰ 2023 m. balandžio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 232 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymą“ 1.3.10 p.

¹¹ Keleivių tarptautinio vežimo kelių transportu taisyklės patvirtintos 2015 m. gruodžio 7 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-492(1.5 E) „Dėl Keleivių tarptautinio vežimo kelių transportu taisyklių patvirtinimo“.

tvarkaraščiai vedami į Viešojo transporto kelionių duomenų informacinę sistemą – IS „Vintra“. Tai reikalinga užtikrinti, jog visa su viešuoju transportu susijusi informacija būtų centralizuota, standartizuota ir prieinama. Tai leidžia kelionių planavimo sistemoms, įskaitant tarptautines platformas, teikti keleiviams tikslią ir aktualią informaciją apie maršrutus ir tvarkaraščius. Iš naujo perskaičiavus rinkliavos dydžius paaiškėjo, kad tinkamam paslaugos vykdymui reikia daugiau laiko nei buvo numatyta prieš tai tvirtinant rinkliavos dydį.

Projekto 33 punktas. Siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo siūloma šiuo metu galiojančią rinkliavą už vieno leidimo egzemplioriaus vežti keleivius tolimojo arba tarptautinio reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutu išdavimą skaidyti į dvi atskiras rinkliavas: už leidimo vežti keleivius tarptautinio reguliaraus (specialaus reguliaraus) susisiekimo kelių transportu maršrutu į (per) ne Europos Sąjungos valstybes nares išdavimą (siūloma nauja Sąrašo 4.327¹ rinkliava) ir už leidimo vežti keleivius tolimojo susisiekimo kelių transporto maršrutu išdavimą (siūloma pakeisti Sąrašo 4.346 papunktį). Skiriasi šių paslaugų teikimo teisinis reglamentavimas ir atitinkamai – teikimo tvarka ir įkainių dydžiai.

Leidimai vežti keleivius tolimojo susisiekimo kelių transporto maršrutu išduodami vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 18² straipsnio 1 dalimi ir Leidimų vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais išdavimo taisyklių reikalavimais¹². Rinkliavos dydį už leidimų vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutu išdavimą siūloma keisti, nes pasikeitus Kelių transporto kodeksui, iš esmės pasikeitė leidimų išdavimo procedūra. Ankstesnė tvarka numatė vežėjų atranką konkurso būdu, o pakeitus teisinį reglamentavimą paraiškos nagrinėjamos ir vertinamos, rengiamos ir pasirašomos sutartys, išduodami leidimai, kas sudaro didžiąją dalį paslaugos kaštų.

Detalūs valstybės rinkliavų dydžių skaičiavimai pridedami.

2026 metais dėl numatomų pakeitimų į valstybės biudžetą numatoma surinkti 213 tūkst. Eur. arba 104 tūkst. Eur daugiau.

Teikiamų paslaugų skaičius ir papildomos valstybės biudžeto pajamų lentelė:

Teikiamų paslaugų skaičius, vnt.	2023 vnt.	2024 vnt.	2025 vnt.	2026 vnt.	Planuojamos pajamos, 2026 m. Eur	Pajamos nepatvirtinus, 2026 m. Eur	Papildomos pajamos, 2026 m. Eur	Papildomų pajamų struktūra %
iš viso:	1179	1456	1464	14259	213 518	109 969,9	103 754,1	100%
1. jūrinių laivų rinkliavos	87	108	110	125	13601	4395	9412	9%
2. keleivių vežimo leidimų rinkliavos	167	221	131	134	3917	574,9	3342,1	3%
3. laivavedžio liudijimo rinkliava	925	1127	1223	14000	196 000	105 000	91 000	88%

1 lentelė.

Papildomos pajamos susidaro išimtinai dėl išaugusių laivavedžio liudijimų apimčių ir atnaujintų rinkliavų dydžių (planuojama surinkti iš viso 196 tūkst. arba 91 tūkst. Eur daugiau (88 proc. visų papildomų pajamų). 2026 metais planuojama išduoti 14 000 vnt. laivavedžių liudijimų, kadangi reikės pakeisti pažymėjimus, išduotus per laikotarpį nuo 2004-07-11 iki 2016-04-30, nes šie

¹² Leidimų vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais išdavimo taisyklės, patvirtintos 2006 m. vasario 14 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-62 (Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2023 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. 3-314 redakcija) „Dėl leidimų vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais išdavimo taisyklių patvirtinimo“.

pažymėjimai galioja iki 2026-04-30. Rinkliavą planuojama kelti nuo 7,6 Eur iki 14 Eur. Ši rinkliava didėja, nes patiriamos didesnės išlaidos juridinę galią turinčiam dokumentui pagaminti. Vietoj popierinio blanko, dokumentas spausdinamas ant plastikinės kortelės, kurio savikaina – 7 Eur. Nors jūrų laivų ir kelių keleivių vežimo leidimų skaičius auga ženkliau, tačiau šių paslaugų teikiama nedaug ir dėl mažos imties tai neturi įtakos surenkamų pajamų sumai.

Dėl galimybės valstybės rinkliavas perskaičiuoti etapais įvertinimo pažymėtina, kad siūlomi tvirtinti valstybės rinkliavų dydžiai nustatyti vadovaujantis Lietuvos transporto saugos administracijos (LTSA) pateiktais skaičiavimais. Rinkliavų dydžiai apskaičiuoti taip, kad neviršytų teikiamų paslaugų savikainos ir kompensuotų tik faktiškai patiriamas paslaugų teikimo išlaidas, todėl nesudaro nepagrįstos finansinės naštos ūkio subjektams, o užtikrina patiriamų išlaidų padengimą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 5 straipsniu, į valstybės rinkliavos dydį gali būti įtraukiamos tik su konkrečios paslaugos suteikimu tiesiogiai susijusios išlaidos, t. y. išlaidos darbui, susijusiam su paslaugos suteikimu, apmokėti, dokumentui pagaminti, taip pat teisės aktų reikalavimams patikrinti.

Netvirtinant siūlomų valstybės rinkliavų dydžių arba juos didinant etapais, tam tikrą laikotarpį valstybės rinkliavos būtų mažesnės nei faktiškai patiriamos administracinių paslaugų teikimo sąnaudos. Tokiu atveju dalis LTSA patiriamų paslaugų teikimo kaštų turėtų būti dengiama valstybės biudžeto lėšomis, nors valstybės rinkliava yra mokama už konkrečios administracinės paslaugos suteikimą ir turi būti nustatoma įvertinus su jos suteikimu susijusias išlaidas.

Atsižvelgiant į tai, valstybės rinkliavų dydžių didinimas etapais neatitiktų Rinkliavų įstatyme įtvirtintos valstybės rinkliavos kaip atlygio už suteikiamą administracinę paslaugą esmės, pagal kurią rinkliavos dydis turi būti nustatomas įvertinus su konkrečios paslaugos suteikimu susijusias išlaidas.

Vadovaujantis LTSA bei Lietuvos laivų savininkų asociacijos pateikta informacija dėl kitose valstybėse taikomų rinkliavų dydžių, valstybės rinkliavos Lietuvoje, lyginant su kitų valstybių taikomomis analogiškoms rinkliavomis, išlieka konkurencingos, o kai kuriose valstybėse jos yra didesnės ir ženkliai viršija siūlomus taikyti įkainius Lietuvoje. Pavyzdžiui, Vokietijoje civilinės atsakomybės draudimo ar kitokios finansinės garantijos liudijimo išdavimo įkainis siekia apie 118 Eur (kai Projektu analogiškai paslaugai Lietuvoje siūlomas 25 Eur dydžio įkainis). Latvijoje pakartotinio laivo patikrinimo įkainis gali siekti apie 5 000 Eur (Projektu siūlomas įkainis už pirmąjį patikrinimo valandą – 279 Eur, o už kiekvieną papildomą valandą – 29 Eur). Latvijoje jūrinio laivo saugumo patikrinimo kaina gali svyruoti nuo 1 000 Eur iki 1 500 Eur, priklausomai nuo to, ar laivas tikrinamas Latvijos teritorijoje, ar už jos ribų (Projektu siūlomas įkainis – nuo 391 Eur iki 509 Eur, priklausomai nuo laivo bendrosios talpos). Estijoje už jūrinių laivų patikrinimus pagal 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje reikalavimus taikoma apie 220 Eur valstybės rinkliava už vieną darbo valandą, tačiau bendra patikrinimo kaina gali siekti iki 3 400 Eur (Projektu siūlomas įkainis – nuo 391 Eur iki 509 Eur, priklausomai nuo laivo bendrosios talpos).

Vertinant keleivių vežimo autobusais leidimų išdavimo įkainius, viešai prieinama informacija rodo, kad skirtingose valstybėse taikomi skirtingi rinkliavų dydžiai ir leidimų galiojimo terminai. Pavyzdžiui, Lenkijoje leidimo vykdyti reguliarius tarptautinio susisiekimo autobusų maršrutus kaina priklauso nuo leidimo galiojimo laikotarpio ir gali siekti nuo 100 iki 700 Lenkijos zlotų (apie 23–164 Eur), o leidimai išduodami terminuotam laikotarpiui – nuo 6 mėnesių iki 5 metų. Latvijoje už licencijos komerciniams keleivių vežimams autobusais išdavimą taikoma 50 Eur valstybės rinkliava, o licencija paprastai išduodama 10 metų laikotarpiui. Estijoje už paraiškos nagrinėjimą dėl tarptautinio autobusų maršruto leidimo taikoma 64 Eur valstybės rinkliava. Projektu už paraiškos nagrinėjimą siūlomas 83–103 Eur rinkliavos dydis.

Pažymėtina, kad skirtingose valstybėse taikomi leidimų išdavimo modeliai, jų galiojimo terminai, administracinės procedūros bei rinkliavų apskaičiavimo metodikos skiriasi, todėl tiesioginis rinkliavų dydžių palyginimas nėra visiškai objektyvus. Be to, Lietuvoje leidimai vykdyti keleivių vežimą tolimojo ir tarptautinio susisiekimo autobusais maršrutais išduodami neterminuotam laikotarpiui, kai daugelyje kitų valstybių leidimai yra terminuoti ir turi būti periodiškai atnaujinami.

Rinkliavų dydžiai tiek jūrinių laivų, tiek tolimojo ir tarptautinio autobusų susisiekimo leidimams užtikrina paslaugų teikimo sąnaudų padengimą ir yra pakankamai konkurencingi Baltijos regione, o kai kuriais atvejais – mažesni už kaimyninių šalių taikomus įkainius.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Dėl Projekto nėra teiktinas pranešimas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“, reikalavimus.

Projektas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatų tiesiogiai neįgyvendina, tačiau neprieštarauja minėtos programos nuostatom.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, projekto poveikio vertinimo rezultatų išvada pateikta kaip apibendrinta informacija šiame teikime. Neigiamų projekto pasekmių nenumatoma. Projektas įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

Projektui įgyvendinti nereikės priimti naujų teisės aktų ar keisti galiojančių teisės aktų, papildomų lėšų taip pat nereikės.

Projekte nėra naujų sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų, todėl projektas nevertintas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

Projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Visi suinteresuoti asmenys galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus.

Projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir LTSA.

Su LTSA projektas suderintas be pastabų. Į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

2026 m. kovo 6 d. Lietuvos laivų savininkų asociacija (toliau – Asociacija) raštu Nr. VD-26-06 informavo Susisiekimo ministeriją, kad Projektu tvirtinamos rinkliavos, lyginant su kitų valstybių taikomomis atitinkamomis rinkliavomis, išlieka konkurencingos, taip pat valstybės rinkliavos sudaro nežymią laivų savininkų sąnaudų dalį, todėl Asociacija nekels klausimų dėl teikiamo projekto.

Projektą parengė Susisiekimo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo grupės (vadovė – Aušra Gobienė, tel. +370 699 37871, el. p. ausra.gobiene@sumin.lt) vyresnioji patarėja Natalija Baranauskienė (tel. +370 690 27219, el. p. natalija.baranauskiene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 6 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 8 lapai.
3. Valstybės rinkliavų dydžių skaičiavimai, 57 lapai.
4. Suinteresuotųjų institucijų išvados, 8 lapai.
5. 2026 m. kovo 6 d. Lietuvos laivų savininkų asociacijos raštas VD-26-06, 1 lapas.

Susisiekimo ministras

Juras Taminskas